

בבא מציעא נו

עניין: קרבן העומר וספירת העומר

רד"ק הושע ג, ב

מ"ה וט"ו ימים שנשארו מניסן ושלשים של אייר הרי מ"ה, ומה שאמר שעורים שהוא מאכל הבהמות לפי שרוב העם שיצאו ממצרים עד שקבלו את התורה היו כבהמות כסוס כפרד אין הבין עובדים בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה ומשקבלו את התורה נפקחו עיניהם ושרתה עליהם רוח השכל והבינו וידעו. וכתב רש"י כי מצא כתוב בשם רב האי ז"ל ואכרה לי קצבתי

מהר"ל דרוש על התורה

וציוה להביא אז מנחה מן השעורים, מה שלא נמצא בכל הקרבנות כי אם בהקרבת העומר הזה בששה עשר בניסן. מפני שכפי מה שהוא האדם ייחד לו הש"י צווי ההקרבה שיהיה מקריב אליו. וכאמרם ז"ל על הסוטה מפני מה אמרה תורה שיהא קרבנה מן השעורים היא עשתה מעשה בהמה לכך קרבנה מאכל בהמה. ככה בענין הזה בעצמו כאשר ישראל מתחילין למנות לסבול עול תורה ומצוה, ועבודתם כבהמה הזאת שכל עצמה אינו אלא לסבל ועול עבודה קשה, לכן קרבנם גם כן שעורים שהם מאכל הבהמה. ובע"ז (דף ה')

לספור ולצפות אל קבלת התורה, ראוי אז ונכון לפני האלהים להקריב קרבן שעורים שהם מאכל בהמה, בשאי אפשר לאדם לקבל התורה כ"א ע"י מדה זאת שיעשה עצמו כבהמה עובדת האדמה, בשגם הוא יעבוד אדמתו הוא בעצמו שנקרא על שם האדמה כאמור. וכתוב (בראשית ב') ויקח ה' אלהים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה אמרו חז"ל לעבדה זו מצות עשה, הרי כי נקרא האדם אדמה כאשר אמרנו. וכל זה כי האדם הוא חסר בעת בריאתו, וצריך שיהיה נעבד ויוצא לפעל על ידי עבודה, כאדמה הזאת שצריכה עבודה לצאת על ידה אל הפעל, כמו כן האדם יוצא לפעל על ידי תורה ומצות.

מהר"ל תפארת ישראל פכ"ה

כמו השכל שהוא נבדל. לכך היה הקרבת עומר בט"ז ניסן מן השעורים, שהשעורין הם גופניים כי הם מאכל בהמה, וקרבן זה ביום ראשון של ספירה כי הגוף הוא מוכן לקבל מדרגת השכל, וכמו שהתבאר לפני זה כי אי אפשר לתורה רק שיהיה לה מקבל גשמי, ומעלת השכל שא"א שלא יהיה בלא מקבל כלל רק צריך לו מקבל גשמי, ולכך היום הראשון מן חמשים יש כאן הקרבת העומר מן השעורים שהוא מאכל חמרי כנגד נשוא התורה שהוא התחלה לתורה, וביום חמשים שהוא עצרת ואז הקרבת שתי הלחם מן החטים, ומאכל חטים הוא ראוי לאדם השכלי בפרט כמו שאמרו